

SZTEhírek > Hírchívum > 2018. Július

Moliere-komédia a pénzről és tudásról – a Szabadtéri kisszínpadán az SZTE két oktatója

2018. július 12.

Az „elithez” akar felzárkózni, a hiányzó műveltséget is pénzen akarja megvásárolni Jourdain, az „úrhatnám polgár”. Molière 347 éves komédiájában fellép az SZTE két oktatója is. A Szegedi Szabadtéri Játékok kisszínpadán, a Kálvária sugárúti bibliotéka udvarán tartott próbán jártunk.

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 0

Tweet

A nevetetés is célja a XXI. század „gondolkodtató színházának”. A Szegedi Szabadtéri Játékok műsorán szerepel a 2018. július 19-22. közötti 4 estén a REÖK Stúdiószínpad Molière: Úrhatnám polgár (<http://www.szegediszabadtteri.hu/hu/page/show/urhatnam-polgar>) című komédiája. „A nagy érdeklődésre tekintettel” még egy előadást is beiktattak a műsorba, pontosabban a 2018. július 19-i főpróbát is nyilvánossá teszik.

– *Hogyan került a Szabadtéri kisszínpadán látható produkcióba az SZTE két oktatója?*

– A Tartuffe című Molière darabot (<http://www.reok.hu/hu/item/1188-abszurd-tartuffe-szuletik-a-reok-szinpadan>) 2017. májusában mutattuk be a REÖK-ben. Ez volt *Herczeg Tamás*, a Szegedi Szabadtéri Játékok igazgatójának marosvásárhelyi vizsgarendezése is. Régóta ismerjük egymást. Eredetileg, nagyon fiatal korunkban „fordított felállásban” dolgoztunk: az 1988-90 körüli években létező diákszínpadom egyik középiskolás szereplője volt Herczeg Tamás. Az akkori két előadás közül az egyikre, Pirandello A hegyek óriásai című darabra nagyon jól emlékszem. Mára fordult a kocka: a Tartuffe előadás társulatának néhány tagja, köztük én is, részt vesz az Úrhatnám polgár 2018 júliusi produkcióban is – idézte a közeli és távolabbi múltat *Balog József*. A Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Magyar Nyelvi és Irodalmi Intézet Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék oktatója Jourdain úrként lép színpadra az idei Szabadtéren. – Az előző Molière-produkcióban összeszokott csapat most kiegészül *Sebők Mayával*, *Jakab Tamással*, *Sorbán Csabával*. *Herczeg Tamás* remek segítője a marosvásárhelyi rendező szakon korábbi osztálytársa: *Horváth Sári*. „Koprodukciós előadás is, mert Herczeg Tamás sok mindent hozott abból az erdélyi kultúrából, ami sokkal vegyesebbnek és változatosabbnak tűnik, mint amilyen a magyarországi.

– *Balog Józsi*val többször is együtt dolgoztunk, például *Bergman Rítusát* (<http://www.nmi.hu/Lakossagi/Deszka/A-Ritus-Ingmar-Bergman-filmes-forgatokonyve-alapjan-a-Szegedi-Pinceszinhazban>) együtt csináltuk a Pinceszínházban... A Tartuffe-ban Cléante szerepére jó lehetnék – javasolta tavaly *Balog Józsi* *Herczeg Tamás* rendezőnek, akit addig nem ismertem. Most pedig, a Molière-sorozata folytatásában engem is felkért a közreműködésre, hasonlóképpen *Barnák Lacit* és *Farkas Andit* – folytatta a hivatásszerűen színházzal foglalkozókhoz kötődő egyetemi oktatók kapcsolathálójának vázlatát *Kosztolányi József*. Az SZTE Természettudományi és Informatikai Kar Bolyai Intézet Analízis Tanszék egyetemi docense az Úrhatnám polgár produkcióban *Covielle*, *Cléonte* inasa és a „vakvezető” szerepében tűnik föl. – Új számomra, hogy szabadtéren játszunk. Ez a fajta komédiázás is új, de nem maga a műfaj, hiszen *Rejtő* darabjával a vígjátékba is belekóstoltam már. A legjobb az egészben, hogy folyamatosan tanulok – a kollégáktól és a folyamatból.

– *Parti Nagy Lajos „féktelen humorú átiratában” élvezheti a közönség Molière 347 éve bemutatott komédiáját. A nyelvi leleményektől gazdag szöveg is hozzájárult ahhoz, hogy vállalta a szabadtéris szerepet?*

– A görög klasszikusok többsége, vagy Molière, Shakespeare, Csehov azon szerzők közé tartozik, akik meg tudják mutatni, hogy van, ami nem változik az emberben attól függetlenül, hogy a kor változik. Nem gondoltam egészen az utóbbi időkig, hogy valaha Molière-főszerepekben lépek színpadra. Annál is inkább, mert elég nagyot buktam egy főiskolai felvételin a „Dandin Gyurival.” Azután 30 évig egy sor Molière-t sem olvastam. És nem is nagyon szégyelltem magam emiatt – árulja el *Balog József*. – A mostani Úrhatnám polgár, Parti Nagy Lajosnak hála, olyan nyelven szól, amilyen magyar nem nagyon létezik. Így lehetett ez Molière idején is: sokféle képtelen szófordulatra kihegyezett a történet szövege. Ezekből a szófordulatokból és mondat-bukfencezésekből lett élő a Molière-szöveg. A többi meg már energia kérdése. Aki akar, ráismerhet emberi prototípusokra, figurákra, akik esetleg a nézőtérben is jelen vannak, lehet, hogy épp mellettük ülnek.

– A Parti Nagy szöveg betyár nehéz, amikor tanulni kell, de nagyon működik a színpadon. Valószínűleg Molière korában a francia szöveg hasonlóképpen hatott, hasonló lazaságú lehetett. Ez egy jó vígjáték, bár nem az elsők között említik Molière darabjai közül. A jelenség pedig mindenféle aktualizálás nélküli, örök érvényű, bármely korban elővehető. Hálás vagyok, hogy benne lehetek ebben a produkcióban. Sokat tanulok a hivatásosoktól. A színház közösségi műfaj – kifelé és bent is. A „12 dühös ember” óta én, mint színházteremtő és művelő ember, azt gondolom, hogy tud ez működni, és a minőség a lényeg! – hangsúlyozza *Kosztolányi József*.

– *Ember, aki próbál fölmászni az uborkafára... Hogyan gondolkodik Jourdain úr? Mit lát a néző*

– Jourdain el akar sajátítani valamit a világról, ami nem az övé. Ehhez két eszköze van: a pénz és a naivitása, hogy a pénzen keresztül bekerülhet abba a körbe, amibe mások beleszületnek. Ez a helyzet kortalan. Illetve: minden évszázadban van olyan fordulat, amikor új osztályok, csoportok próbálnak fölemelkedni. Hogy ez a fordulat a gazdasághoz vagy az államhoz kötődik, az nem sokat változtat a helyzeten – magyarázza *Balog József* az első szabadtéri pórba kezdetén. – Fogalmunk sincs, milyen volt francia arisztokratának lenni, vagy milyen lehetett pénzen megvásárolni a rangot, vagy hogyan lehetett a pénzt Molière korában megkeresni. De arról talán van elképzelésünk, hogy ezek a furfangos figurák köztünk élnek ma is. Jourdain úr nem buta ember, csak nagyon elszánt a fölfelé vágyásban. Annak ellenére, hogy ez egy Molière-darab, nagyon sok árnyalt, a mai világunkkal szinkronban lévő jelenség is megfigyelhető. A cím mindent elárul: a fölfelé vágó, a csak fölfelé néző kisember az Úrhatnám polgár, aki úgy képzei: pénzen minden, még a tudás is megvásárolható, kilóra.

– Vígjáték ez a javából! – jelenti ki *Kosztolányi József*. – Lesz itt egy kis tréfa, csapda és kelepce, rászedés. Az általam alakított inas és „vakvezető” kicsit nyers és minden tréfára képes. Abból a szemlélő körből való, amely Jourdain úrnak ezt a felfelé vágyását jól látja, és kikacagja... Ez a darab mindenkinek szól. Általában kíváncsi vagyok, kik ülnek a nézőtéren. Ezt az előadást mindenkinek ajánlom, mert a néző nevetethet is, miközben hazavisz az előadásból egy gondolkodni való darabot. Ez a színház lényege. Már nincs külön „tragédia” és „komédia”, csak „gondolkodtató színház” van a XXI. században, amikor jó, ha a sírás mellett ott a nevetés és a gondolkodás is. Mint Molière: Úrhatnám polgárában...

*

"*Bianca Imelda Jeremias* díszlete és jelmezei, valamint *Szirtes Edina Mókus* zenéje még inkább kihangsúlyozza az Úrhatnám polgár furcsa, szinte meseszerű világát, ami egyszerre mókás, mégis a fajsúlyos dolgok nehézségével telepszik be az ember gondolatai közé" – olvasható a Szegedi Szabadtéri Jétékok műsor ajánlójában.

Újszászi Ilona

Fotók: Dusha Béla, Ú. I.

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 0

Tweet

Kövess minket!

